

کوتاه نوشت طرح‌های فرهنگی سال ۹۴

سازمان دانشجویان

مجری طرح: دفتر دانشکده علوم پایه

عنوان طرح: نقش اصول عام در علوم تجربی و انسانی

سرفصل فعالیت: دین و قرآن کتاب و کتابخوانی علم و اندیشه سیاست و اجتماع
 ادب و هنر محرومیت زدایی گردشگری علمی فرهنگی فوق برنامه

اهداف طرح :

آشنایی دانشجویان با موفقترین شکل سیستم فکری تاریخ بشریت (سیستم های اصل موضوعه) شروعی برای برنامه‌های فلسفه علم سال آینده و جذب مخاطب برای برنامه‌هایی از این دست آشنایی بیشتر دانشجویان و مسئولین دانشکده علوم با سازمان دانشجویان

خلاصه طرح :

از آغاز هرگاه انسان دانشی کسب کرده است سعی کرده تا آنرا در سیستمی جامع به شکل منظم درآورد. از حدود سه قرن قبل از میلاد، دانش‌ها و استدلال‌های استنتاجی شکلی منسجم به خود گرفته است. صاحبان اندیشه دریافتند که هیچ‌گاه نمیتوانند همه گزاره‌های یک نظریه را اثبات کنند بدون آنکه یکسری گزاره را به صورت پیشفرض درست در نظر بگیرند. برای اولین بار ارشمیدس دانشمند یونانی در نوشته‌های خود به واژه اصل موضوع (axiom) اشاره کرده است. بعد از او اقلیدس بنیانگذار هندسه کلاسیک در کتاب معروف خود بنام «اصول هندسه اقلیدس» برای اولین بار سیستمی را ارائه داد که امروز آنرا بنام سیستم اصل موضوعه (axiomatic system) میشناسیم. در این سیستم ما یکسری گزاره را که لایق درست شمرده شدن هستند صحیح فرض کرده و بر اساس آن بقیه گزاره‌ها را استنتاج می‌کنیم. بعد از اقلیدس هر نظریه علمی که پیشرفت کرد و تعداد گزاره‌های قابل استنتاج آن زیاد شد در قالب سیستم اصل موضوعه نشست. در قرن بیستم توماس کوهن فیلسوف علم و صاحب کتاب ارزشمند «ساختار انقلاب‌های علمی» مساله‌ای را مطرح کرد که میگوید نه تنها نظریات علمی دارای اصول موضوعه اند و بدون آن اصول معنایی ندارند که حتی هر حرف یا گزاره‌ای که انسان بر زبان می‌آورد در پارادایم خود او معنا دارد که شامل چندین اصل موضوع است. و اگر بخواهیم هر حرف یا گزاره‌ای را مورد بررسی قرار دهیم، باید به مطالعه پارادایم و اصول موضوعه آن هم بپردازیم. در دو سه دهه اخیر، اندیشمندان علوم انسانی هم سعی در پیاده کردن دانش خود در سیستم‌های اصل موضوعه داشته‌اند. گویی در زمان حال برای هر فرد شناخت سیستم‌های اصل موضوعی و مبانی آن از ملزومات دریافت صحیح دانش دیگران و ارائه دقیق اندیشه‌های خود اوست.

دفتر دانشکده علوم قصد دارد تا با برگزاری سخنرانی پیرامون سیستم‌های اصل موضوعه به معرفی آن‌ها و تأکید بر اهمیتشان در دانش‌های بشری بپردازد. در این راستا از **دکتر مهدی گلشنی** (استاد فیزیک و فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف، رئیس و بنیانگذار گروه «فلسفه علم» دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۷۴ تا کنون)، عضو پیوسته فرهنگستان علوم (از ابتدای تاسیس)، برنده جایزه درس علم و دین از بنیاد تمپلتون آمریکا (بزرگترین جایزه مالی در جهان در زمینه علم و دین)، برنده جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران (برای «تحلیلی از دیدگاه‌های فلسفی فیزیکدانان معاصر») دعوت خواهد شد تا به ایراد سخنرانی بپردازد.

در ضمن به درخواست انجمن علمی فیزیک و با همکاری آنها، کارگاهی در روز پنج‌شنبه ۱۴ اسفند با موضوع فلسفه کوانتوم با حضور دکتر گلشنی در سالن شورای جهاددانشگاهی برگزار خواهد شد.

مکان اجرا : آمفی تئاتر شماره یک دانشکده علوم

زمان اجرا : ۹۴/۲/۱۶